την εν λόγω ρήτρα οι επιχειρήσεις εκείνες, των οποίων ο βαθμός εκμεταλλεύσεως απομακρύνεται σχετικά από τον κοινοτικό μέσο όρο.

Πράγματι, δεδομένου ότι η κατάσταση της κρίσεως είναι γενική και επομένως κοινή σε όλες τις επιχειρήσεις σιδήρου και χάλυβα, η Επιτροπή δικαίως θεώρησε ότι οι επιβαλλόμενοι περιορισμοί της παραγωγής συνεπάγονται «εξαιρετικές» δυσκολίες μόνο για τις επιχειρήσεις που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις ως προς το βαθμό εκμεταλλεύσεως των εγκαταστάσεών τους.

Ο καθορισμός του ορίου αποκλίσεως σε 10 % λιγότερο από το μέσο όρο εκμεταλλεύσεως των ικανοτήτων των επιχειρήσεων της Κοινότητας δεν μπορεί να θεωρηθεί παράνομος. Η απόκλιση που απαιτεί η Επιτροπή επιτρέπει, αφενός μεν να διαφυλαχθεί η ουσιαστική αρτιότητα του συστήματος των ποσοστώσεων, αφετέρου δε να ληφθούν υπόψη οι εξαιρετικές περιστάσεις που προκύπτουν από την εφαρμογή ενός τέτοιου συστήματος.

2. Καθορίζοντας μια σαφώς επακριβή περίοδο αναφοράς για τον καθορισμό των παραγωγών αναφοράς των επιχειρήσεων της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα, η γενική απόφαση 2794/80 δεν επιτρέπει να ληφθούν υπόψη παρά μόνο οι πραγματικές ικανότητες παραγωγής που υπήρχαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής.

3. Μια από τις ουσιώδεις προϋποθέσεις που απαιτούν οι νομοθεσίες των κρατών μελών για να αναγνωρίσουν την ύπαρξη καταστάσεως ανάγκης είναι ότι η επικίνδυνη κατάσταση που δικαιολογεί την παράνομη ενέργεια δεν έχει προκληθεί από αυτόν που προέβη στην εν λόγω ενέργεια. Η προϋπόθεση αυτή δεν συντρέχει όταν η περίσταση που προκάλεσε δήθεν την κατάσταση ανάγκης μιας επιχειρήσεως προκύπτει από επιλογή οικονομικής πολιτικής που έκανε αυτή η ίδια η επιχείρηση.

4. Το σύστημα των ποσοστώσεων παραγωγής που θεσπίστηκε νομότυπα βάσει του άρθρου 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ με τη γενική απόφαση 2794/80, που οφείλουν να τηρήσουν όλες οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις θα διακυβευόταν σοβαρά, μάλιστα δε θα εκμηδενιζόταν, αν κάθε επιχείρηση επικαλούμενη κατάσταση ανάγκης λόγω σοβαρών οικονομικών δυσκολιών, μπορούσε να απαλλάσσεται από τους περιορισμούς και να υπερβαίνει κατά βούληση την ποσόστωση παραγωγής που της έχει χορηγηθεί. Η αλυσιδωτή αντίδραση που θα προκαλούνταν κατ' αυτόν τον τρόπο θα κατέληγε στην κατάρρευση του συστήματος έτσι ώστε το άρθρο 58 να απέμενε χωρίς αντικείμενο.

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 303 και 312/81,

KLÖCKNER-WERKE AG, επιχείρηση σιδήρου και χάλυβα με έδρα το Duisburg, εκπροσωπούμενη από τον Bodo Börner, καθηγητή του Πανεπιστημίου της Κολωνίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το δικηγόρο Ernest Arendt, 34 B, rue Philippe-II,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπης των Ευρωπαϊκων Κοινοτητων, εκπροσωπούμενης από το νομικό της σύμβουλο Norbert Koch, επικουρούμενο από τον Eberhard Grabitz, καθηγητή του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Oreste Montalto, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αιτήσεις ακυρώσεως των ατομικών αποφάσεων που έλαβε η Επιτροπή στις 19 και 28 Οκτωβρίου 1981,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

συγκείμενο από τους A. O'Keeffe, πρόεδρο τμήματος, P. Pescatore, G. Bosco, T. Koopmans και K. Bahlmann, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Reischl
γραμματέας: P. Heim

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

I — Πραγματικά περιστατικά και γραπτή διαδικασία

Ενόψει καταστάσεως έκδηλης κρίσεως στην αγορά χάλυβα, κατά την έννοια του άρθρου 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 2794/80, της 31ης Οκτωβρίου 1980 (ΕΕ ειδ. έκδ. 13/010, σ. 50), η οποία θεσπίζει σύστημα ποσοστώσεως της παραγωγής χάλυβα για τις επιχειρήσεις της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα.

Η Επιτροπή, σύμφωνα με τα άρθρα 2 έως 4 της γενικής αποφάσεως, καθορίζει για κάθε επιχείρηση τριμηνιαίες ποσοστώσεις παραγωγής για τον ακατέργαστο χάλυβα, καθώς και για καθεμιά από τις τέσσερις ομάδες εξελασμένων προϊόντων, η πρώτη από τις οποίες περιλαμβάνει τα προϊόντα, για τα οποία πρόκειται στις παρούσες υποθέσεις. Ο υπολογισμός των ποσοστώσεων αυτών στηρίζεται στις τριμηνιαίες παραγωγές αναφοράς της κάθε επιχειρήσεως. Προς το σκοπό αυτό, για κάθε μήνα του εν λόγω

τριμήνου λαμβάνεται υπόψη ο αντίστοιχος μήνας της χρονικής περιόδου από τον Ιούλιο 1977 ώς τον Ιούνιο 1980, κατά τον οποίο η συνολική παραγωγή των τεσσάρων ομάδων εξελασμένων προϊόντων ήταν η υψηλότερη. Οι τρεις μήνες που επιλέγονται κατ' αυτόν τον τρόπο, και που δεν είναι κατ' ανάγκη συνεχόμενοι, συνιστούν την περίοδο αναφοράς. Οι παραγωγές αναφοράς είναι ίσες, για τον ακατέργαστο χάλυβα και για καθεμιά από τις τέσσερις ομάδες εξελασμένων προϊόντων, με τις αντίστοιχες παραγωγές κατά την περίοδο αναφοράς.

Ωστόσο, στις περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 3, 4 και 5, της αποφάσεως, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα, εντός ορισμένων ορίων, να αυξήσει τις παραγωγές αναφοράς και, κατά συνέπεια, τις ποσοστώσεις που ορίζονται για τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.

Η απόφαση ορίζει επίσης (άρθρο 14) ότι, αν οι περιορισμοί της παραγωγής ή της παραδόσεως που επιβάλλει η εν λόγω απόφαση και τα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή της δημιουργούν εξαιρετικές δυσχέρειες σε μια επιχείρηση, η επιχείρηση αυτή μπορεί να προσφύγει στην Επιτροπή προσκομίζοντας όλα τα αναγκαία στοιχεία. Η Επιτροπή εξετάζει το συντομότερο δυνατό την περίπτωση υπό το φως των σκοπών που επιδιώκει η απόφαση και, αν συντρέχει περίπτωση, προσαρμόζει τις διατάξεις της αποφάσεως στην ιδιάζουσα κατάσταση.

Κατ' εφαρμογή της προαναφερθείσας αποφάσεως η Επιτροπή, με έγγραφό της της 19ης Δεκεμβρίου 1980, γνωστοποίησε στην επιχείρηση σιδήρου και χάλυβα Klöckner-Werke AG στο Duisburg τις παραγωγές αναφοράς και τις ποσοστώσεις της παραγωγής, όπως προκύπτουν μετά την εφαρμογή των ποσοστών μειώσεως που προβλέπει το άρθρο 5 της αποφάσεως, για το πρώτο τρίμηνο του έτους 1981. Δεδομένου ότι η απόφαση αυτή είχε χαρακτήρα προσωρινό επιβεβαιώθηκε στις 4 Απριλίου 1981, μετά τη διαρρύθμιση των ποσοστώσεων ώστε να εξαιρεθούν τα προϊόντα, τα οποία δεν υπόκεινται στο καθεστώς των περιορισμών. Κατά των δύο αυτών ατομικών αποφάσεων δεν ασκήθηκε προσφυγή, η δε ποσόστωση της παραγωγής της Klöckner για το πρώτο τρίμηνο του 1981, όσον αφορά τους εξελασμένους χάλυβες της ομάδας Ια, καθορίστηκε σε 539 003 τόνους.

Στις 4 Φεβρουαρίου 1981 η επιχείρηση Klöckner υπέβαλε στην Επιτροπή αίτηση, με την οποία ζητούσε, βάσει του άρθρου 14 της αποφάσεως, αύξηση των ποσοστώσεων που της είχαν οριστεί, δεδομένου ότι η τήρησή τους θα της προκαλούσε «εξαιρετικές δυσκολίες». Με έγγραφό της, της 19ης Οκτωβρίου 1981, το οποίο είχε το χαρακτήρα ατομικής αποφάσεως, η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση ως αβάσιμη.

Εν τω μεταξύ, κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 1981, η Klöckner υπερέβη κατά 28 682 τόνους την ποσόστωση παραγωγής που της είχε οριστεί για τα εξελασμένα προϊόντα της ομάδας I. Η Επιτροπή διετύπωσε μομφή κατά της επιχειρήσεως Klöckner για την υπέρβαση αυτή με έγγραφό της, της 15ης Ιουλίου 1981, με το οποίο την καλούσε να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της σύμφωνα με το άρθρο 36 της συνθήκης ΕΚΑΧ. Η επιχείρηση Klöckner διατύπωσε τις παρατηρήσεις της με έγγραφά της, της 27ης Ιουλίου και της 25ης Αυγούστου 1981, τα οποία συμπληρώθηκαν με τις δηλώσεις του εκπροσώπου της εν λόγω επιχειρήσεως κατά την παράσταση της 24ης Σεπτεμβρίου 1981. Η Επιτροπή, η οποία απέρριψε τις δικαιολογίες που πρόβαλε η επιχείρηση, της επέβαλε με απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1981 πρόστιμο 2 151 150 ECU, κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 της αποφάσεως 2794/80.

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 33 της συνθήκης ΕΚΑΧ, η επιχείρηση Klöckner άσκησε προσφυγή, η οποία πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 30 Νοεμβρίου 1981, με την οποία ζητούσε την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής, της 19ης Οκτωβρίου

1981, περί απορρίψεως του αιτήματος αυξήσεως της ποσοστώσεως παραγωγής και παραδόσεως για το πρώτο τρίμηνο του 1981.

Η ίδια επιχείρηση άσκησε, δυνάμει των άρθρων 33 και 36 της συνθήκης ΕΚΑΧ, νέα προσφυγή, η οποία πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 15 Δεκεμβρίου 1981, με την οποία ζητεί την ακύρωση της ατομικής αποφάσεως της Επιτροπής, της 28ης Οκτωβρίου 1981, περί επιβολής προστίμου για υπέρβαση της ανωτέρω ποσοστώσεως ή, επικουρικώς, τη μείωση του ύψους του προστίμου.

Με διάταξη της 5ης Μαΐου του 1982 το Δικαστήριο, λόγω της συναφείας των δύο υποθέσεων, διέταξε την ένωσή τους προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετ' ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Με διάταξη της 13ης Οκτωβρίου 1982 το Δικαστήριο αποφάσισε να αναθέσει την εκδίκαση των δύο συνεκδικαζομένων υποθέσεων στο τέταρτο τμήμα.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Στην *υπόθεση 303/81*, η *προσφεύγουσα* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την απόφαση της καθής, της 19ης Οκτωβρίου 1981.

Στην *υπόθεση 312/81*, η ίδια *προσφεύγουσα* ζητεί από το Δικαστήριο:

1. να κηρύξει άκυρη και χωρίς έννομο αποτέλεσμα την απόφαση της καθής, της 28ης Οκτωβρίου 1981·
2. επικουρικώς, να μειώσει το ύψος του προστίμου που επέβαλε η προσβαλλομένη απόφαση στο ύψος που το Δικαστήριο θα κρίνει εύλογο·
3. να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

Και στις δύο υποθέσεις, η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

III — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

1. Υπόθεση 303/81

Η *προσφεύγουσα*, με τον πρώτο λόγο που προβάλλει, αμφισβητεί τη νομιμότητα της αιτιολογίας της αποφάσεως της Επιτροπής της 28ης Οκτωβρίου 1981, σύμφωνα με την οποία η ύπαρξη εξαιρετικών δυσχερειών κατά την έννοια του άρθρου 14 της γενικής αποφάσεως αναγνωρίζεται μόνο εφόσον ο βαθμός εκμεταλλεύσεως του αιτούντος υπολείπεται κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 10 % από το βαθμό εκμεταλλεύσεως των υπόλοιπων βιομηχανιών της Κοινότητας. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, σχετικώς, ότι δεν αρκεί να ληφθεί υπόψη μόνο ένα αυτόματο κριτήριο, όπως του ποσοστού του 10 %. Αντίθετα στην περίπτωση που ο βαθμός εκμεταλλεύσεως των ικανοτήτων παραγωγής απομακρύνεται από το 10 %, η Επιτροπή, κατά την προσφεύγουσα, είναι υποχρεωμένη να εξετάσει όλα τα πραγματικά περιστατικά της συγκεκριμένης περιπτώσεως ώστε να κρίνει αν παρ' όλα αυτά δικαιολογείται η ύπαρξη εξαιρετικής δυσκολίας. Εφόσον η Επιτροπή δεν προέβη σε μια τέτοια εξέταση παραβίασε τη συνθήκη ΕΚΑΧ και διέπραξε κατάχρηση εξουσίας.

Η δεύτερη μομφή της προφεύγουσας κατά της προσβαλλόμενης αποφάσεως συνίσταται στο γεγονός ότι εκτιμώντας σε 50,4 % το βαθμό εκμεταλλεύσεως του ελασματουργείου φαρδιών ταινιών που προαναφέρθηκε, κατά τον καθορισμό της ποσοστώσεως, η Επιτροπή στηρίχτηκε σε έναν πολύ υψηλό αριθμό. Στην πραγματικότητα, το ελασματουργείο αυτό λειτουργούσε κατά την εποχή εκείνη μόνο κατά το 39 % της παραγωγικής του ικανότητας, δηλαδή, κατά 17 % λιγότερο από το μέσο βαθμό εκμεταλλεύσεως στην Κοινότητα, που ήταν 55 % περίπου. Η διαφορά μεταξύ του βαθμού εκμεταλλεύσεως, τον οποίο

έλαβε υπόψη της η Επιτροπή και ο οποίος υπολείπεται κατά 5,4 % από το μέσο όρο, και του πραγματικού βαθμού εκμεταλλεύσεως, ο οποίος υπολείπεται κατά 17 % από το μέσο όρο, οφείλεται στο γεγονός ότι η καθής στηρίχτηκε σε μια εκτίμηση πολύ χαμηλή της ικανότητας παραγωγής του ελασματουργείου φαρδιών ταινιών θερμής ελάσεως αριθμός ΙΙ της Klöckner. Πράγματι, η Επιτροπή εκτίμησε την ικανότητα αυτή σε 355 000 τόνους το μήνα, ενώ η πραγματική ικανότητα ανέρχεται σε 459 000 τόνους το μήνα.

Επικαλούμενη τον αριθμό αυτό η προσφεύγουσα στηρίζεται στο «Technical Audit Report» της 1ης Μαΐου 1981. Στο πρώτο μέρος της εκθέσεως αυτής, το οποίο συντάχθηκε από κοινού από το ινστιτούτο «Centre belge de recherches métallurgiques» (CRM) και την ιαπωνική επιχείρηση Kawasaki Steel Corporation διευκρινίζεται ότι η Kawasaki εκτίμησε την ικανότητα παραγωγής του ελασματουργείου φαρδιών ταινιών θερμής ελάσεως Βρέμη αριθ. ΙΙ σε 487 000 τόνους κατά μήνα, ενώ το CRM την εκτίμησε χαμηλότερα λόγω του γεγονότος και μόνο ότι δεν έλαβε ως βάση την πραγματική ικανότητα παραγωγής, όπως αυτή εξακριβώθηκε κατόπιν. Από τα παραπάνω εμφαίνεται ότι ο αριθμός των 459 000 τόνων κατά μηνα που επικαλείται η Klöckner στην προσφυγή της είναι μάλλον εξαιρετικά μέτριος παρά εξαιρετικά διογκωμένος.

Στην περίπτωση που το Δικαστήριο κρίνει ότι η γνωμάτευση της Kawasaki δεν αρκεί για να αποδειχθεί η πραγματική ικανότητα παραγωγής του εν λόγω ελασματουργείου, η προσφεύγουσα ζητεί να λειτουργήσει αυτό στο μέγιστο της παραγωγικής του ικανότητας επί έξι εβδομάδες, υπό την επίβλεψη εμπειρογνώμονα έτσι ώστε να επιλυθεί οριστικά το πρόβλημα.

Η προσφεύγουσα, παρόλο που αποδέχεται ότι η Επιτροπή στήριξε την εκτίμησή της σε στοιχεία που είχε παράσχει η ίδια η επιχείρηση με το ερωτηματολόγιο 2/61, υποστηρίζει, εντούτοις, ότι το γεγονός αυτό στερείται σημασίας. Θεωρεί, πράγματι, ότι για την εφαρμογή του άρθρου 14 της αποφάσεως 2794/80 δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη μια προγενέστερη ή θεωρητική παραγωγή, αλλά η πραγματική και παρούσα ικανότητα παραγωγής· ότι τα εν λόγω στατιστικά στοιχεία είχαν παρασχεθεί στα πλαίσια μιας ενέργειας ρουτίνας και, επομένως, έπρεπε να γίνει δεκτή η διόρθωσή τους βάσει των πραγματικών στοιχείων. Το γεγονός ότι η επιχείρηση είχε παράσχει προς την Επιτροπή, με το πιο πάνω ερωτηματολόγιο, αναληθείς πληροφορίες μπορεί να οδηγήσει την Επιτροπή να της επιβάλει πρόστιμο, δεν δικαιολογεί όμως την επιβολή μιας μικρής ποσοστώσεως παραγωγής.

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, τέλος, ότι η καθής, εν πάση περιπτώσει, παρέλειψε κατά τον υπολογισμό της ικανότητας παραγωγής της, να λάβει υπόψη της την ικανότητα παραγωγής του άλλου ελασματουργείου του εργοστασίου της Βρέμης (Βρέμη Ι), η λειτουργία του οποίου διακόπηκε προσωρινά τον Απρίλιο του 1974 ενόψει της αναδιαρθρώσεως του εργοστασίου.

Η *Επιτροπή* αντιτάσσει, καταρχάς, ότι το άρθρο 14 της αποφάσεως 2794/80 συνιστά εξαιρετική διάταξη, η εξουσιοδότηση δε που της παρέχει το εν λόγω άρθρο εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι οι εξαιρετικές δυσκολίες, τις οποίες αντιμετωπίζει η ενδιαφερομένη επιχείρηση, αποτελούν συνέπεια της εφαρμογής του συστήματος των ποσοστώσεων. Ενόψει αυτής της προϋποθέσεως, η καθής θεώρησε πάντοτε ότι μια επιχείρηση αντιμετώπιζε εξαιρετικές δυσκολίες, όταν μετά την εφαρμογή του συστήματος των ποσοστώσεων ο βαθμός εκμεταλλεύσεως της επιχειρήσεως αυτής ήταν κατώτερος κατά ποσοστό τουλάχιστον 10 % από το μέσο βαθμό εκμεταλλεύσεως των επιχειρήσεων της Κοινότητας. Το κριτήριο αυτό επιτρέπει στην Επιτροπή να ασκήσει τη διακριτική της εξουσία που της παρέχει το άρθρο 14 της αποφάσεως χωρίς να διατρέχει τον κίνδυνο να προκαλέσει διά-

κριση μεταξύ των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων, καθώς και κατά τρόπο αντικειμενικό. Οι εξαιρετικές περιστάσεις που προβλέπει το άρθρο 14 μπορούν να ανακύψουν στην περίπτωση που οι παραγωγές αναφοράς μιας επιχειρήσεως, που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 4, σημεία 1 και 2, της αποφάσεως 2794/80, αποκλίνουν κατά πολύ από τον κοινοτικό μέσο όρο, χωρίς να ειναι δυνατή αύξησή τους βάσει των ψηφίων 3, 4 και 5 του εν λόγω άρθρου 4. Τέτοιες καταστάσεις μπορούν να προκύψουν, για παράδειγμα, από συχνές και παρατεταμένες τεχνικές εμπλοκές ή απεργίες από τις οποίες προκλήθηκαν παραγωγές αναφοράς εξαιρετικά μικρές. Στις περιπτώσεις αυτές η εφαρμογή των γενικών κανόνων περί καθορισμού των ποσοστώσεων θα είχε ως συνέπεια μείωση του βαθμού εκμεταλλεύσεως της ικανότητας παραγωγής της ενδιαφερόμενης επιχειρήσεως κατά πολύ μικρότερη από τον κοινοτικό μέσο όρο. Άλλωστε, η πείρα έχει δείξει ότι μια απόκλιση του βαθμού εκμεταλλεύσεως σε σχέση με το μέσο όρο, η οποία είναι μικρότερη από 10 %, εντάσσεται στο πλαίσιο των φυσιολογικών διακυμάνσεων. Επομένως, μόνον όταν η απόκλιση είναι μεγαλύτερη μπορεί να ληφθεί υπόψη, χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος διακρίσεων. Επομένως, το κριτήριο που προκρίθηκε για την εφαρμογή του άρθρου 14 είναι εντελώς λογικό και νόμιμο.

Όσον αφορά τη δεύτερη αιτίαση που προβάλλει η προσφεύγουσα, ότι ο βαθμός εκμεταλλεύσεως των εγκαταστάσεών της υπολειπόταν κατά 17 % από το μέσο βαθμό εκμεταλλεύσεως των επιχειρήσεων της Κοινότητας, η Επιτροπή περιορίζεται ουσιαστικά να επαναλάβει τα επιχειρήματα που ανέπτυξε στις υποθέσεις 119/81 και 244/81, στις οποίες είχε ανακύψει το ίδιο πρόβλημα ως προς το δεύτερο τρίμηνο του έτους 1981. Προσθέτει, πάντως, ότι έστω και αν αληθεύει ότι η προσφεύγουσα διέθετε ελασματουργείο φαρδιών ταινιών θερμής ελάσεως Βρέμη II με ικανότητα παραγωγής 459 000 τόνους κατά μήνα και όχι 355 000 τόνους κατά μήνα, το γεγονός αυτό δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια αύξηση της ποσοστώσεως βάσει του άρθρου 14 της γενικής αποφάσεως. Πράγματι, με την απόφασή της της 19ης Δεκεμβρίου 1980 περί καθορισμού της ποσοστώσεως παραγωγής της Klöckner για το πρώτο τρίμηνο του 1981, η Επιτροπή είχε ήδη αυξήση την παραγωγή αναφοράς της επιχειρήσεως βάσει του άρθρου 4, ψηφίο 3, της γενικής αποφάσεως. Επειδή, όμως, μια από τις προϋποθέσεις της αυξήσεως αυτής ήταν ότι κατά την περίοδο μεταξύ Ιουλίου 1977 και Ιουνίου 1980, ο μέσος βαθμός εκμεταλλεύσεως των ικανοτήτων παραγωγής μιας επιχειρήσεως πρέπει να υπολείπεται κατά ποσοστό 10 ή περισσότερο τοις εκατό από το μέσο βαθμό εκμεταλλεύσεως των ίδιων εγκαταστάσεων των άλλων επιχειρήσεων της Κοινότητας κατά τα έτη 1977, 1978 και 1979 και επειδή η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι η ικανότητα παραγωγής των 459 000 τόνων κατά μήνα υπήρχε ήδη από τον Ιούλιο 1977 μέχρι τον Ιούνιο 1980, η παραγωγή αναφοράς, υπολογιζόμενη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4, ψηφίο 3, της αποφάσεως 2794/80 έπρεπε να αυξηθεί περισσότερο από όσο αυξήθηκε με την κοινοποίηση των ποσοστώσεων στις 19 Δεκεμβρίου 1980. Αν όμως αυτό είχε γίνει, η απόκλιση μεταξύ του βαθμού εκμεταλλεύσεως των εγκαταστάσεων της προσφεύγουσας και του κοινοτικού μέσου όρου θα ήταν, σύμφωνα με την Επιτροπή, μικρότερη από 10 % και συγκεκριμένα 6,4 %.

Εξάλλου, ως προς το ζήτημα της ικανότητας παραγωγής του ελασματουργείου Βρέμη II, η Επιτροπή αναφέρεται στα όσα εξέθεσε στην υπόθεση 119/81. Υπογραμμίζει, πάντως, ότι οι εκτιμήσεις της της παραγωγικής ικανότητας των επιχειρήσεων στηρίχτηκαν στα στοιχεία που οι ίδιες υποβάλλουν ετησίως με το ερωτηματολόγιο 2/61. Η Επιτροπή διευκρινίζει, σχετικώς, ότι η Klöckner ανέφερε καταρχάς στα στατιστικά ερωτηματολόγια ετήσια ικανότητα παραγωγής 3 770 000 τόνων για τα έτη 1979 και 1980, ενώ αντιθέτως, για το έτος 1980 ανέφερε, σε ό,τι αφορά τα δύο ανωτέρω έτη, μεγαλύτερη ετήσια ικανότητα παραγωγής, δηλαδή 4 260 000 τόνους. Μετά τη νέα αυτή ένδειξη η Επιτροπή προέβη σε εξακρίβωση, βάσει της οποίας αποδέχτηκε τη μεγαλύτερη αυτή ικανότητα παραγωγής. Τέλος, από το

1981 η προσφεύγουσα αναφέρει ότι η ικανότητα παραγωγής της ήταν, όπως και προηγουμένως, ακόμη μεγαλύτερη και συγκεκριμένα 5 508 000 τόνους ετησίως, πράγμα που αντιστοιχεί σε 459 000 τόνους μηνιαίως. Δύσκολα, όμως μπορεί να γίνει δεκτό ότι η προσφεύγουσα κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους ανακάλυψε ακόμα ένα λάθος της ως την παραγωγική της ικανότητα.

Ως προς τη γνωμάτευση της Kawasaki, η Επιτροπή θεωρεί ότι στηρίζεται σε μια καθαρά θεωρητική έννοια της λεγομένης «τεχνικής» ικανότητας παραγωγής και όχι στην έννοια της «μέγιστης δυνατής παραγωγής» η οποία και μόνο ενδιαφέρει την παρούσα υπόθεση· η γνωμάτευση, επομένως, στερείται σημασίας.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει, τέλος, τις αντιφάσεις που υπάρχουν μεταξύ των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν στην παρούσα υπόθεση και εκείνων που αναπτύχτηκαν σε άλλες ανάλογες υποθέσεις.

Η *προσφεύγουσα* αμφισβητεί τα επιχειρήματα που πρόβαλε η Επιτροπή για να δικαιολογήσει το κριτήριο που χρησιμοποίησε για να καθορίσει αν υπήρχαν εξαιρετικές δυσκολίες παρατηρώντας ότι οι δυσκολίες αυτές μπορούν να εκδηλωθούν όχι μόνο σε τεχνικό επίπεδο, αλλά επίσης και σε οικονομικό επίπεδο, σε ό,τι αφορά, για παράδειγμα, την εξυπηρέτηση τόκων επισημαίνοντας τα περιθώρια αβεβαιότητας που ενέχει ο υπολογισμός της αποκλίσεως του βαθμού εκμεταλλεύσεως της ενδιαφερόμενης επιχειρήσεως από τον κοινοτικό μέσο όρο. Αμφισβητεί, επίσης, το εύστοχο των συλλογισμών της Επιτροπής ως προς το τι θα συνέβαινε αν η επιχείρηση είχε εγείρει το σημερινό πρόβλημα κατά το στάδιο της εφαρμογής του άρθρου 4, ψηφίο 3, της γενικής αποφάσεως. Κατά τη γνώμη της, η Επιτροπή εφαρμόζοντας το άρθρο 14 έπρεπε να περιοριστεί απλώς στα πραγματικά περιστατικά και να εξακριβώσει αν συντρέχουν ή όχι εξαιρετικές δυσκολίες.

Η προσφεύγουσα αμφισβητεί, επίσης, την ύπαρξη αντιφάσεων μεταξύ των επιχειρημάτων που ανέπτυξε στην παρούσα απόφαση και εκείνων που είχε προβάλει σε διαφορετικές υποθέσεις, προσθέτοντας ότι αυτές οι δήθεν αντιφάσεις δεν έχουν, πάντως, καμία σημασία, εφόσον πρόκειται για διαφορές διαφορετικές με αντικείμενο διαφορετικό. Στηρίζει, τέλος, την άποψή της σε μια νέα γνωμάτευση που συνέταξε στις 12 Ιανουαρίου 1982 ο καθηγητής P. Jeschar. Από την έκθεση αυτή προκύπτει ότι η εκτίμηση της ικανότητας παραγωγής της Klöckner είναι μεγαλύτερη από εκείνη που είχε προηγουμένως αναφέρει η επιχείρηση. Η προσφεύγουσα εκθέτει, τέλος, την οικονομική κατάσταση της επιχειρήσεως, όπως διαμορφώνεται ως συνέπεια των εξαιρετικά μικρών ποσοστώσεων που καθόρισε γι' αυτήν η Επιτροπή.

Η *Επιτροπή* αντιτάσσει ότι η οικονομική κατάσταση της επιχειρήσεως δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη για την εκτίμηση της υπάρξεως εξαιρετικών δυσκολιών, εφόσον δεν μπορεί να θεωρηθεί ως συνέπεια της εφαρμογής του συστήματος των ποσοστώσεων, δεδομένου ότι η οικονομική κατάσταση μιας επιχειρήσεως δεν είναι αποκλειστικά συνάρτηση της ποσότητας που παράγει, αλλά επίσης και της τιμής που επιτυγχάνει. Η κακή οικονομική κατάσταση της επιχειρήσεως προϋπήρχε και δεν είναι συνέπεια του συστήματος των ποσοστώσεων, το οποίο ακριβώς έχει θεσπιστεί λόγω της μειώσεως της ζητήσεως και της ραγδαίας πτώσεως των τιμών του χαλύβα.

Η Επιτροπή, εξάλλου, τονίζει ότι εφόσον η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε τον καθορισμό των ποσοστώσεων για το πρώτο τρίμηνο του 1981 ο καθορισμός αυτός δεν μπορεί πλέον να προσβληθεί. Ο ισχυρισμός, επομένως, της προσφεύγουσας ότι η ικανότητα παραγωγής του ελασματουργείου της Βρέμης II ανερχόταν ήδη σε 459 000 τόνους το μήνα κατά τα έτη 1977/80 στε-

ρείται κάθε σημασίας για λόγους διαδικασίας. Επειδή η προσφεύγουσα επικαλείται τέτοια ικανότητα παραγωγής για το πρώτο τρίμηνο του 1981, αναγκαία, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η ικανότητα αυτή πρέπει να αυξήθηκε από το 1980. Η αύξηση όμως της ικανότητας αυτής και η μείωση του βαθμού εκμεταλλεύσεως που συνεπάγεται δεν μπορούν να θεωρηθούν ως εξαιρετικές δυσκολίες, κατά την έννοια του άρθρου 14, εφόσον δεν αποτελούν συνέπεια της εφαρμογής του συστήματος των ποσοστώσεων.

Η Επιτροπή, αμφισβητεί, τέλος, το εύστοχο και το λυσιτελές της νέας γνωματεύσεως ως αποδεικτικού μέσου, δεδομένου ότι αναφέρεται, όπως και η πραγματογνωμοσύνη Kawasaki, στον υπολογισμό της «τεχνικής ικανότητας» και όχι της «μέγιστης δυνατής παραγωγής».

2. Υπόθεση 312/81

Η *προσφεύγουσα* στη δεύτερη προσφυγή της, με την οποία ζητεί την ακύρωση της ατομικής αποφάσεως της 28ης Οκτωβρίου 1981 περί επιβολής προστίμου για υπέρβαση της καθορισθείσας, για το πρώτο τρίμηνο 1981, ποσοστώσεως για τα προϊόντα της ομάδας I προβάλλει τους ακόλουθους λόγους:

1. η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη διότι αντιβαίνει σε υπόσχεση που δεσμεύει την Επιτροπή·

2. η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη, διότι στηρίζεται στην παράνομη απόφαση της καθής, της 19ης Οκτωβρίου 1981, η οποία συνιστά το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής·

3. η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη διότι στηρίζεται στη γενική απόφαση 2794/80 η οποία επίσης είναι παράνομη, ιδίως δε το άρθρο 9.

Α — Επί του πρώτου λόγου

Η *προσφεύγουσα* υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη, διότι αντιβαίνει προς την υπόσχεση που της είχε δώσει η Επιτροπή να μην επιβάλει καμία χρηματική ποινή για υπέρβαση της ποσοστώσεως. Επί του σημείου αυτού, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι για να κάμψει τις αντιρρήσεις της Klöckhner να συμμετάσχει στις διαπραγματεύσεις, τις αποκαλούμενες Eurofer II, που σκοπό είχαν την επίτευξη συμφωνίας των μεγάλων ευρωπαϊκών χαλυβουργείων για εκούσιους περιορισμούς της παραγωγής ο Defraigne διευθυντής του γραφείου του αντιπροέδρου της Επιτροπής Davignon, κατόπιν εντολής και εξ ονόματος του τελευταίου, προέβη, κατά τη διάρκεια τηλεφωνικής επικοινωνίας με τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της προσφεύγουσας Herbert Gienow, στις 19 Μαρτίου 1981, στις ακόλουθες δύο υποσχέσεις:

— αφενός μεν, «οι επιχειρήσεις της Επιτροπής θα κατέβαλλαν προσπάθειες για μια ακριβοδίκαιη μεταχείριση της προσφεύγουσας κατά τις διαπραγματεύσεις»·

— αφετέρου δε, «η Επιτροπή θα επέλυε το πρόβλημα ("solve the problem") που γεννάται από το γεγονός ότι κατά το πρώτο τρίμηνο του 1981 η προσφεύγουσα επρόκειτο να παραγάγει περισσότερο από εκείνο που αντιστοιχεί στην προσωρινή απλώς ποσόστωση που της είχε μέχρι τότε χορηγηθεί. Η αναπροσαρμογή αυτή επρόκειτο να γίνει ανεξάρτητα από την επιτυχία ή την ενδεχόμενη αποτυχία των διαπραγματεύσεων Eurofer II».

Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι από την αρχή των συζητήσεων είχε πληροφορήσει την καθής ότι σύμφωνα με τις προβλέψεις επρόκειτο να υπερβεί κατά 100 000 τόνους την ποσόστωση της παραγωγής της κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 1981.

Λόγω των υποσχέσεων αυτών η Klöckner πήρε μέρος στις διαπραγματεύσεις, οι οποίες κατέληξαν σε συμφωνία για ορισμένα προϊόντα και παραιτήθηκε συγχρό-

νως από την άσκηση προσφυγής ακυρώσεως της αποφάσεως, η οποία εξεδόθη τελικώς την 1η Απριλίου 1981, περί καθορισμού κατά τρόπο οριστικό της ποσοστώσεως της παραγωγής της για το εν λόγω τρίμηνο.

Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η υπόσχεση που αφορά την αποχή της Επιτροπής από την επιβολή κάθε χρηματικής ποινής (η οποία περιεχόταν σιωπηρώς στην υπόσχεση «επιλύσεως του προβλήματος» δεσμεύει την καθής, δεδομένου ότι έγινε από την υπεύθυνη υπηρεσία της Επιτροπής δηλαδή τον Davignon, του οποίου ο Defraigne ήταν απλώς διαγγελέας. Εξάλλου, η υπόσχεση είχε περιεχόμενο σαφές και επακριβές σε ό,τι αφορά την αποχή της Επιτροπής από την επιβολή προστίμου, έστω και αν τα μέσα που έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη του σκοπού αυτού (για παράδειγμα η αύξηση των ποσοστώσεων παραγωγής κατά την έννοια του άρθρου 14 της γενικής αποφάσεως 2794/80, ή η τροποποίηση των βάσεων υπολογισμού) δεν είχαν ακόμη διευκρινιστεί.

Λαμβάνοντας, εξάλλου, υπόψη το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια της παραστάσεως της προσφεύγουσας στην έδρα της Επιτροπής ο εκπρόσωπος της τελευταίας δήλωσε ότι ο Defraigne αρνείται ότι έδωσε τις ανωτέρω υποσχέσεις, η προσφεύγουσα προτείνει απόδειξη με μάρτυρες.

Η *Επιτροπή* αντιτάσσει ότι από τις φράσεις, τις οποίες δήθεν διετύπωσε ο Defraigne, δεν μπορεί να συναχθεί ποια ήταν η υπόσχεση που έδωσε η καθής στην προσφεύγουσα, δεδομένου ότι φράσεις, όπως «επίλυση του προβλήματος» και «αναπροσαρμογή» επιδέχονται πολλές ερμηνείες, οι οποίες δεν επιτρέπουν το συμπέρασμα ότι ο Defraigne υποσχέθηκε στην προσφεύγουσα να μην της επιβάλει πρόστιμο. Οι φράσεις αυτές δεν μπορούν επίσης να ερμηνευθούν ως υπόσχεση αυξήσεως της ποσοστώσεως ή τροποποιήσεως της βάσεως υπολογισμού της και, επομένως, δεν μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη νομικής υποχρεώσεως που να δεσμεύει την ενδιαφερόμενη αρχή.

Η Επιτροπή αμφισβητεί, εν πάση περιπτώσει, ότι ο Defraigne έκανε τις δηλώσεις που του αποδίδει η προσφεύγουσα.

Σύμφωνα με την Επιτροπή η υποτιθέμενη υπόσχεση στερείται, εξάλλου, κάθε κύρους, εφόσον δεν περιεβλήθηκε τον έγγραφο τύπο. Πράγματι, δεδομένου ότι το μόνο νόμιμο μέσο για την επίτευξη του σκοπού είναι ο εκ νέου καθορισμός της ποσοστώσεως σε ανώτερο επίπεδο, αυτό δεν μπορεί να γίνει παρά με νέα απόφαση για την οποία ο έγγραφος τύπος είναι υποχρεωτικός δυνάμει του άρθρου 1 της αποφάσεως 22/60 της Επιτροπής, της 7ης Σεπτεμβρίου 1960 (ABl. 61 της 29. 9. 1960, σ. 1248) περί εκτελέσεως του άρθρου 15 της συνθήκης ΕΚΑΧ.

Η Επιτροπή θεωρεί, τέλος, ότι η δήθεν υπόσχεση του Defraigne οπωσδήποτε δεν μπορεί να δεσμεύσει την καθής χωρίς επιβεβαίωση και επικύρωση της υπεύθυνης υπηρεσίας. Εξάλλου, μια τέτοια επικύρωση δεν είναι δυνατή από νομικής πλευράς, διότι το πρόστιμο είναι υποχρεωτικό σε περίπτωση υπερβάσεως της ποσοστώσεως. Επομένως, ενδεχόμενη επικύρωση θα συνιστούσε παράβαση του κοινοτικού δικαίου.

Η *προσφεύγουσα* απαντά υποστηρίζοντας ότι η εν λόγω υπόσχεση ήταν σαφής και επακριβής, δεδομένου ότι το «πρόβλημα», το οποίο αφορούσε η συζήτηση των Defraigne και Gienow, ήταν κυρίως η υπέρβαση της ποσοστώσεως και οι συνέπειές της, η επιβολή δηλαδή προστίμου. Η λύση, επομένως, του προβλήματος δεν μπορούσε να είναι άλλη παρά η άρση της νομικής αυτής συνεπείας. Το περιεχόμενο, εξάλλου, της υποσχέσεως επιβεβαιώνεται από το όλο πλαίσιο της συζητήσεως, η οποία έγινε με

πρωτοβουλία του Defraigne ο οποίος ήρθε σε επαφή με τον Gienow για να του ζητήσει να μετάσχει στις διαπραγματεύσεις Eurofer II.

Η προσφεύγουσα επιμένει, τέλος, στον ισχυρισμό ότι ο Defraigne μίλησε αποκλειστικά ως απλός διαγγελέας του Davignon, ενός δηλαδή προσώπου που είναι εξουσιοδοτημένο να εκπροσωπεί και να δεσμεύει την Επιτροπή. Η ένσταση της καθής ότι η υπόσχεση δεν είχε περιβληθεί τον έγγραφο τύπο στερείται σημασίας, διότι η υπόσχεση δεν συνεπάγεται αναγκαία τον εκ νέου καθορισμό της ποσοστώσεως, δεδομένου ότι τα μέσα που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη του σκοπού της αποχής από της επιβολής προστίμου δεν είχαν προσδιοριστεί.

Η *Επιτροπή* στην ανταπάντησή της επιμένει στο διφορούμενο χαρακτήρα των δηλώσεων που αποδίδονται στον Defraigne και στην από νομικής απόψεως αδυναμία πραγματοποιήσεως της υποσχέσεως που δήθεν δόθηκε. Αμφισβητεί επίσης το ότι ο Davignon έδωσε ποτέ εντολή στον Defraigne να κάνει εξ ονόματός του την εν λόγω υπόσχεση. Ως προς το πρόβλημα του γραπτού τύπου, η Επιτροπή παρατηρεί ότι μία υπόσχεση που αναφέρεται σε διοικητική πράξη πρέπει οπωσδήποτε να λάβει τον ίδιο τύπο που επιβάλλεται για την πράξη αυτή.

Β — Επί του δεύτερου λόγου

Η *προσφεύγουσα* υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη, εφόσον στηρίζεται στην επίσης παράνομη απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 1981, με την οποία η καθής απέρριψε αίτηση αυξήσεως της ποσοστώσεως παραγωγής για το πρώτο τρίμηνο του 1981. Ο παράνομος χαρακτήρας της εν λόγω απορρίψεως της αιτήσεως αποδείχθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως 303/81, αν δε το Δικαστήριο δεχθεί την προσφυγή αυτή, πρέπει επίσης να αρθεί το επίδικο πρόστιμο λόγω της συνέπειας που θα προέκυπτε ότι δεν πρέπει να θεωρείται ως καθορισθείσα η οριστική ποσόστωση.

Η *Επιτροπή* περιορίζεται σε ό,τι αφορά το λόγο αυτό να παραπέμψει στα επιχειρήματα που ανέπτυξε στην υπόθεση 303/81.

Γ — Επί του τρίτου λόγου

Η *προσφεύγουσα* θεωρεί ότι η απόφαση 2794/80, η οποία συνιστά το νόμιμο έρεισμα της προσβαλλόμενης ατομικής αποφάσεως, είναι παράνομη για τέσσερις λόγους:

— παράβαση της υποχρεώσεως διασφαλίσεως «ελάχιστης εκμεταλλεύσεως»·

— μη εκτίμηση των συνεπειών της απαγορεύσεως των επιδοτήσεων που επιβάλλει το άρθρο 4, στοιχείο γ, της συνθήκης ΕΚΑΧ·

— έλλειψη σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου·

— παρανομία των ποσοστώσεων των εξαγωγών.

Από την παρανομία της γενικής αποφάσεως προκύπτει η παρανομία της προσβαλλόμενης ατομικής αποφάσεως, δεδομένου ότι υφίσταται άμεσος σύνδεσμος μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης.

α) Επί του παραδεκτού του λόγου αυτού

Η *Επιτροπή* υποστηρίζει ότι ο λόγος αυτός είναι παραδεκτός μόνο εφόσον η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η απόφαση 2794/80 είναι παράνομη στο σύνολό της λόγω ελλείψεως σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή, το άρθρο 9 της γενικής αποφάσεως είναι επίσης παράνομο. Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1965 (Macchiorlati, 21/64, Slg. σ. 241) δεν μπορεί να προβληθεί το παράνομο μιας γενικής αποφάσεως παρά μόνο εφόσον υφίσταται άμεσος νομικός σύνδεσμος μεταξύ της προσβαλλό-

μενης πράξεως και της εν λόγω γενικής αποφάσεως. Αυτό συμβαίνει στην περίπτωση του άρθρου 9 της αποφάσεως 2794/80, δεδομένου ότι η διάταξη αυτή καθορίζει τις προϋποθέσεις επιβολής των προστίμων, καθώς και το ύψος τους.

Κατά τα λοιπά, ο λόγος αυτός είναι απαράδεκτος, διότι η προσφεύγουσα δεν προσδιόρισε τις ειδικές διατάξεις, κατά των οποίων στρέφεται ο λόγος αυτός. Εξάλλου, θα ήταν επίσης απαράδεκτος αν η προσφεύγουσα τον προέβαλε για να αναφερθεί στην παρανομία των άρθρων 4 και 5 της γενικής αποφάσεως, διότι δεν υφίσταται άμεσος νομικός σύνδεσμος μεταξύ των διατάξεων αυτών, οι οποίες καθορίζουν τις βάσεις υπολογισμού των παραγωγών αναφοράς και των ποσοστώσεων, και της προσβαλλόμενης ατομικής αποφάσεως.

Η *προσφεύγουσα* απαντά ότι οι αιτιάσεις αυτές αφορούν την απόφαση 2794/80 στο σύνολό της και κατά συνέπεια αμφισβητεί την ένσταση απαραδέκτου.

β) Επί της παραβάσεως της υποχρεώσεως διασφαλίσεως «ελάχιστης εκμεταλλεύσεως»

Η *προσφεύγουσα* θεωρεί ότι η απόφαση 2794/80 είναι παράνομη, διότι δεν διασφαλίζει την ελάχιστη εκμετάλλευση των ικανοτήτων παραγωγής των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων. Πράγματι, δεδομένου ότι είναι πολύ πιο επικίνδυνο για μια επιχείρηση που μειώνει την παραγωγή της, για παράδειγμα, κατά 10 %, να μειώσει σε 45 % ένα βαθμό εκμεταλλεύσεως 50 % παρά να μειώσει σε 90 % ένα βαθμό εκμεταλλεύσεως 100 %, η ποσόστωση παραγωγής που καθορίζεται για μια επιχείρηση δεν πρέπει να μειώνει το βαθμό εκμεταλλεύσεως κάτω από ένα ορισμένο όριο. Το όριο αυτό πρέπει να αντιστοιχεί στο μέσο βαθμό εκμεταλλεύσεως των ικανοτήτων παραγωγής των κοινοτικών βιομηχανιών σιδήρου και χάλυβα. Αυτό προκύπτει τόσο από ό,τι συνάγεται από τις διατάξεις της συνθήκης ΕΚΑΧ, όσο και από μια γενική αρχή που υφίσταται στα δίκαια όλων των κρατών μελών. Δεν επιτρέπεται, λοιπόν, να μειώνει η Επιτροπή την παραγωγή αναφοράς κατά ένα ορισμένο ποσοστό, το ίδιο πάντοτε, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις ικανότητες παραγωγής που υπήρχαν στην αρχή, ενώ, αντίθετα, η Επιτροπή έπρεπε να προστατεύει τις επιχειρήσεις, οι οποίες δυνατό να θίγονται περισσότερο από τη μείωση, εκείνες δηλαδή, των οποίων ο βαθμός εκμεταλλεύσεως των ικανοτήτων παραγωγής ήταν στην αρχή ιδιαίτερα χαμηλός.

Η *Επιτροπή* στο υπόμνημα αντικρούσεώς της περιορίζεται να επαναλάβει την ένσταση απαραδέκτου.

Η *προσφεύγουσα* απαντά ότι ακόμα και στην περίπτωση αυτή η αιτίασή της αφορά τη γενική απόφαση στο σύνολό της, καθόσον παραβαίνει το άρθρο 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ, όχι διότι περιέχει μια ειδική διάταξη που είναι παράνομη, αλλά διότι δεν περιέχει μια διάταξη, η οποία έπρεπε κατά νόμο να περιέχεται. Επειδή, εξάλλου, τα αιτήματά της δεν αποσκοπούν να υποχρεωθεί η καθής να περιλάβει συμπληρωματικά άρθρα στην εν λόγω γενική απόφαση, αλλά στην ακύρωση των δύο ατομικών αποφάσεων που εκδόθηκαν βάσει της εν λόγω γενικής αποφάσεως, δεν θα μπορούσε να επιτύχει το σκοπό της ασκώντας προσφυγή λόγω παραλείψεως, ενώ της ήταν δυνατό να επιδιώξει το σκοπό αυτό επικαλούμενη την παρανομία της γενικής αποφάσεως. Υπό την έννοια αυτή, η ένσταση απαραδέκτου είναι αβάσιμη.

Η *Επιτροπή* στο υπόμνημα ανταπαντήσεώς της, επιμένοντας στην ένσταση απαραδέκτου, προσθέτει ότι ο λόγος αυτός

είναι επίσης αβάσιμος ως προς την ουσία. Το άρθρο 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ δεν περιορίζει, πράγματι, την ελευθερία της Επιτροπής να επιλέξει τη βάση, σύμφωνα με την οποία θα καθορίσει κατά τρόπο ακριβοδίκαιο τις ποσοστώσεις· επομένως, δεν μπορεί λογικά να αμφισβητηθεί ότι η επιλογή του κριτηρίου της πραγματικής παραγωγής των επιχειρήσεων αποτελεί εύλογη βάση για τον καθορισμό των ποσοστώσεων, δεδομένου ότι το κριτήριο αυτό συνιστά μια αντικειμενική βάση εκτιμήσεως και επιτρέπει τη μείωση της συνολικής παραγωγής χωρίς μεταβολή των αντίστοιχων θέσεων των επιχειρήσεων στην αγορά.

Οι δύο διάδικοι αναφέρονται, κατά τα λοιπά, στα υπομνήματα που κατέθεσαν στην υπόθεση 119/81.

γ) Επί της μη τηρήσεως της απαγορεύσεως των κρατικών επιδοτήσεων

Η *προσφεύγουσα* ισχυρίζεται ότι η κατανομή των ποσοστώσεων κατ' εφαρμογή της εν λόγω γενικής αποφάσεως δεν πραγματοποιήθηκε επί ευλόγου βάσεως και από μια άλλη επίσης άποψη, ότι δηλαδή η Επιτροπή δεν έλαβε καθόλου υπόψη τις επιπτώσεις των επιδοτήσεων που παρέχονται σε ορισμένα κράτη μέλη στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, κατά παράβαση του άρθρου 4, στοιχείο γ, της συνθήκης ΕΚΑΧ. Η προσφεύγουσα πιστεύει ότι η καθής έπρεπε να λάβει υπόψη τις παράνομες αυτές επιδοτήσεις είτε καθορίζοντας μεγαλύτερη ποσόστωση στις μη επιδοτούμενες επιχειρήσεις, είτε μειώνοντας την ποσόστωση που έχει χορηγηθεί στις επιδοτούμενες επιχειρήσεις. Πράγματι, η προαναφερθείσα παράβαση της συνθήκης έχει ως συνέπεια για τις ευνοούμενες επιχειρήσεις αύξηση της παραγωγής που δεν θα είχει πραγματοποιηθεί αν δεν υπήρχαν οι επιδοτήσεις, δεδομένου ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις μπόρεσαν να πραγματοποιήσουν επενδύσεις μεγαλύτερες από εκείνες των υπόλοιπων επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με την Klöckner η Επιτροπή δεν πρέπει να περιορίζεται στη επίκληση της δυνατότητας αντιδράσεως κατά των εν λόγω παραβάσεων σύμφωνα με το άρθρο 88 της συνθήκης ΕΚΑΧ (το οποίο, εξάλλου, ουδέποτε εφάρμοσε η καθής εν προκειμένω), ούτε μπορεί να επικαλείται το άρθρο 67 της συνθήκης, δεδομένου ότι η διάταξη αυτή δεν αφορά τις επιδοτήσεις που απαγορεύονται βάσει του άρθρου 4, στοιχείο γ.

Η *Επιτροπή* απαντά ότι ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος διότι σκοπός του άρθρου 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ δεν είναι να άρει τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που οφείλονται στις κρατικές επιδοτήσεις, έναντι των οποίων η Επιτροπή διαθέτει άλλα μέσα ενέργειας.

Κατά τα λοιπά οι διάδικοι παραπέμπουν και επί του σημείου αυτού στα υπομνήματα που κατέθεσαν στην υπόθεση 119/81.

δ) Επί της ελλείψεως σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου

Σύμφωνα με την *προσφεύγουσα,* δεν υπήρξε σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου για την εν λόγω γενική απόφαση, όπως προβλέπει το άρθρο 58, παράγραφος 1, της συνθήκης ΕΚΑΧ. Η Επιτροπή, η οποία επανειλημμένα κλήθηκε να προσκομίσει την απόφαση του Συμβουλίου, που να εκφράζει τη σύμφωνα γνώμη του, περιορίστηκε να προσκομίσει μια ανακοίνωση Τύπου της γενικής γραμματείας του Συμβουλίου, έγγραφο το οποίο στερείται κάθε σημασίας. Πράγματι μόνο η εξέταση των εγγράφων που διαβίβασε η Επιτροπή στο Συμβούλιο, για τη σύνοδό του, κατά την οποία έπρεπε να παράσχει τη σύμφωνη γνώμη του, καθώς και τα πρακτικά και οι μαγνητοταινίες της συνόδου αυτής μπορούν να δείξουν εάν υπήρξε πράγματι «σύμφωνη γνώμη» και εάν η γνώμη αυτή είχε το περιεχόμενο που επιβάλλει η

συνθήκη ΕΚΑΧ. Υπάρχει, λοιπόν, καταρχάς, έλλειψη αποδείξεως.

Εν πάση περιπτώσει, η προσφεύγουσα, αναφερόμενη στα υπομνήματα που κατέθεσε σε άλλες ανάλογες υποθέσεις (υποθέσεις 119/81 και 244/81), υποστηρίζει ότι η σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου είναι απαραίτητη για όλα τα στοιχεία ενός συστήματος ποσοστώσεων και όχι μόνο για ορισμένες πλευρές δήθεν ουσιώδεις του συστήματος αυτού, στοιχεία τα οποία, εξάλλου, μπορούν να εκτιμηθούν μόνο βάσει ενός αντικειμενικού κριτηρίου, το οποίο η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να προσδιορίσει. Υπό την έννοια αυτή, έστω και αν υπήρχε «σύμφωνη γνώμη» του Συμβουλίου στην προκειμένη περίπτωση, δεν θα είχε το περιεχόμενο που προβλέπει η συνθήκη. Πράγματι, η Επιτροπή προσκόμισε στην υπόθεση 119/81 όπου είχε ανακύψει το ίδιο πρόβλημα το κείμενο των προτάσεών της προς το Συμβούλιο σχετικά με τη θέσπιση του συστήματος ποσοστώσεων παραγωγής (έγγραφο της 6ης Οκτωβρίου 1980, COM /80/586 τελικό). Από τη σύγκριση όμως του κειμένου αυτού, του οποίου η προσφεύγουσα επιθυμεί ενδεχομένως, την κατάθεσή του, και στο πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως, με το οριστικό κείμενο της αποφάσεως 2794/80 διαπιστώνεται η ύπαρξη πολλών σημαντικών διαφορών. Έτσι, είναι αδύνατον να διαπιστωθεί, βάσει των εγγράφων που περιέχονται στη δικογραφία, για ποιο κείμενο διατύπωσε τελικά το Συμβούλιο τη δήθεν σύμφωνη γνώμη του. Εξάλλου, λόγω ελλείψεως ενός αντικειμενικού κριτηρίου δεν μπορεί να διαπιστωθεί αν ενδεχόμενες διαφορές μεταξύ των δύο κειμένων αφορούν ή όχι ουσιώδη σημεία. Υπάρχει, λοιπόν, προσβολή της πρωταρχικής απαιτήσεως της ασφάλειας του δικαίου.

Η *Επιτροπή* αμφισβητεί τόσο από νομικής όσο και από πραγματικής απόψεως τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας, καθώς και τα αιτήματα προσκομίσεως νέων εγγράφων, τα οποία θεωρεί περιττά. Πράγματι, όπως, επίσης, προκύπτει από το προοίμιο της αποφάσεως 2794/80, το Συμβούλιο διατύπωσε πράγματι σύμφωνη γνώμη. Η Επιτροπή προσθέτει ότι το άρθρο 58, παράγραφος 1, εδάφιο 1, της συνθήκης ΕΚΑΧ δεν διευκρινίζει την έννοια του όρου «σύμφωνη γνώμη»· τόσο από την οικονομία όσο και από το σκοπό του κειμένου προκύπτει, πάντως, ότι η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να απευθύνει στο Συμβούλιο πρόταση για τη θέσπιση συστήματος ποσοστώσεων λεπτομερώς διατυπωμένη και υπό μορφή σχεδίου αποφάσεως. Αντίθετα, το άρθρο 58 θεσπίζει μια διαδικασία αποφάσεως σε τρία στάδια. Σύμφωνα με την παράγραφο 1, εδάφιο 1, η Επιτροπή διαπιστώνει, σε ένα πρώτο στάδιο, ότι η Κοινότητα βρίσκεται σε περίοδο έκδηλης κρίσεως και ότι τα μέτρα δράσεως που προβλέπονται στο άρθρο 57 δεν επαρκούν για την αντιμετώπισή της, λαμβάνει δε, σε ένα δεύτερο στάδιο, την απόφαση να θεσπίσει σύστημα ποσοστώσεων της παραγωγής. Η παράγραφος 2 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να διαμορφώσει, σε ένα τρίτο στάδιο, στις λεπτομέρειές του το σύστημα αυτό και να το καταστήσει υποχρεωτικό με μία ή περισσότερες πράξεις. Το Συμβούλιο συμπράττει στη διαδικασία αυτή μόνο στο δεύτερο στάδιο. Η Επιτροπή για να θεσπίσει το σύστημα ποσοστώσεων οφείλει να ζητήσει τη σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου, δεν υποχρεούται όμως να το πράξει για ό,τι αφορά τη διαμόρφωση του συστήματος αυτού και την υλοποίησή του με την έκδοση νομικών πράξεων. Εφόσον οι αρχές αυτές έχουν τηρηθεί στην προκειμένη περίπτωση, η διαδικασία θεσπίσεως της αποφάσεως 2794/80 είναι σύμφωνη προς τις απαιτήσεις του άρθρου 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ.

ε) Επί της παρανομίας των ποσοστώσεων των εξαγωγών

Η *προσφεύγουσα* παρατηρεί για πρώτη φορά στο υπόμνημα απαντήσεώς της ότι με την απόφαση 2794/80 η Επιτροπή επέβαλε, επίσης, ποσόστωση για το μέρος της παραγωγής που προορίζεται για εξαγωγή σε τρίτες χώρες, τούτο δε παρανόμως, δεδο-

μένου ότι η αρμοδιότητα στον τομέα των εξαγωγών προς τρίτες χώρες των εμπορευμάτων που εμπίπτουν στη συνθήκη ΕΚΑΧ έχει παραμείνει στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή, λοιπόν, ενήργησε εκτός αρμοδιότητας. Εξάλλου, η επιρροή που ασκεί κατά τον τρόπο αυτό η καθής επί της ποσότητας των εμπορευμάτων που προσφέρονται στις αγορές των τρίτων χωρών πλήττει αποκλειστικά την παραγωγή που προέρχεται από την Κοινότητα, σε αντίθεση προς τους σκοπούς της συνθήκης ΕΚΑΧ.

Η *Επιτροπή* υποστηρίζει ότι και ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος. Πράγματι, το άρθρο 58 της συνθήκης, το οποίο επιτρέπει στην Επιτροπή να θεσπίσει σύστημα ποσοστώσεων παραγωγής, δεν προβαίνει σε καμία διάκριση μεταξύ της παραγωγής που προορίζεται για εξαγωγή έξω από την Κοινότητα και εκείνης που προορίζεται να διατεθεί στο εμπόριο μέσα στην Κοινή Αγορά, δεδομένου ότι σκοπός του είναι να επιτύχει γενική μείωση της προσφοράς. Εξάλλου, εφόσον η μείωση της ζητήσεως στην Κοινή Αγορά είναι αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής καταστάσεως, τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την καταπολέμηση της κρίσεως πρέπει να λαμβάνονται έχοντας επίσης υπόψη τη μείωση της ζητήσεως στην παγκόσμια αγορά. Η άποψη αυτή ενισχύεται και από τη σκέψη ότι το άρθρο 3, στοιχείο α, της συνθήκης επιβάλλει στα κοινοτικά όργανα να μεριμνούν για τον κανονικό εφοδιασμό της Κοινής Αγοράς «λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των τρίτων χωρών». Επομένως, οι ποσοστώσεις παραγωγής μπορούν να επιβληθούν λαμβανομένης επίσης υπόψη της ζητήσεως στις τρίτες χώρες.

IV — Προφορική διαδικασία

Η επιχείρηση Klöckner-Werke AG, εκπροσωπούμενη από τον καθηγητή Bodo Börner και η Επιτροπή εκπροσωπούμενη από τον Norbert Koch, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, επικουρούμενο από τον καθηγητή Eberhard Grabitz αγόρευσαν στη συνεδρίαση της 15ης Δεκεμβρίου 1982. Κατά τη διάρκεια της συνεδριάσεως ο εκπρόσωπος της Επιτροπής κατέθεσε δύο έγγραφα.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του στη συνεδρίαση της 23ης Φεβρουαρίου 1983.

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 30 Νοεμβρίου 1981 η Klöckner-Werker AG, επιχείρηση σιδήρου και χάλυβα, με έδρα στο Duisburg, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, άσκησε, δυνάμει του άρθρου 33, δεύτερη παράγραφος της συνθήκης ΕΚΑΧ, προσφυγή, με την οποία ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής, της 19ης Οκτωβρίου 1981, περί αρνήσεως αυξήσεως των ποσοστώσεων παραγωγής και παραδόσεως για το πρώτο τρίμηνο του έτους 1981 (υπόθεση 303/81).

2 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου, στις 15 Δεκεμβρίου 1981, η ίδια επιχείρηση άσκησε, δυνάμει των άρθρων 33, δεύτερη παρά-

γραφος και 36, δεύτερη και τρίτη παράγραφος, της συνθήκης ΕΚΑΧ μια άλλη προσφυγή, με την οποία ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής, της 28ης Οκτωβρίου 1981, περι επιβολής προστίμου για υπέρβαση των προαναφερθεισών ποσοστώσεων, ή, επικουρικώς, τη μείωση του ποσού του προστίμου (υπόθεση 312/81).

3 Με διάταξη της 5ης Μαΐου 1982 το Δικαστήριο, ενόψει της συναφείας των δύο υποθέσεων, διέταξε την ένωσή τους προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

4 Με έγγραφο της 19ης Δεκεμβρίου 1980 η Επιτροπή, κατ' εφαρμογή της γενικής αποφάσεως 2794/80/ΕΚΑΧ, περί θεσπίσεως συστήματος ποσοστώσεων της παραγωγής χάλυβα για τις επιχειρήσεις της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα, γνωστοποίησε στην προαναφερθείσα επιχείρηση τις παραγωγές της αναφοράς και τις ποσοστώσεις της παραγωγής για το πρώτο τρίμηνο του έτους 1981. Οι διατάξεις αυτές επιβεβαιώθηκαν με έγγραφο της 4ης Απριλίου 1981, μετά τη διαρρύθμιση των ποσοστώσεων, με σκοπό να αποκλειστούν τα προϊόντα που δεν υπόκεινται στο σύστημα των περιορισμών.

5 Με τις ανακοινώσεις αυτές, κατά των οποίων δεν ασκήθηκε προσφυγή, η ποσόστωση της παραγωγής της Klöckner για το προαναφερθέν τρίμηνο ως προς τους εξελασμένους χάλυβες της ομάδας 1 καθορίστηκε σε 539 003 τόνους. Ωστόσο, στις 4 Φεβρουαρίου 1981 η Klöckner ζήτησε από την Επιτροπή, βάσει του άρθρου 14 της γενικής αποφάσεως 2794/80, την αύξηση της ποσοστώσεως αυτής, υποστηρίζοντας ότι οι περιορισμοί της παραγωγής που της επιβλήθηκαν της προκάλεσαν «εξαιρετικές δυσκολίες».

6 Με απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 1981 η Επιτροπή απέριψε αυτό το αίτημα ως αβάσιμο. Δυνάμει του άρθρου 33 της συνθήκης ΕΚΑΧ η επιχείρηση Klöckner άσκησε προσφυγή, που κατατέθηκε στη γραμματεία στις 30 Νοεμβρίου 1981, με την οποία ζητεί την ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως.

7 Κατά το πρώτο τρίμηνο του 1981 η Klöckner υπερέβη κατά 28 682 τόνους την ποσόστωση παραγωγής που της είχε επιβληθεί για τα εξελασμένα προϊόντα της ομάδας Ι. Η Επιτροπή παρατήρησε την επιχείρηση για την υπέρβαση αυτή με έγγραφο της 15ης Ιουλίου 1981, με το οποίο της ζητούσε να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της σύμφωνα με το άρθρο 36, πρώτη παράγραφος, της συνθήκης

ΕΚΑΧ. Η επιχείρηση ανταποκρίθηκε στο αίτημα αυτό με έγγαφά της, της 27ης Ιουλίου και 25ης Αυγούστου 1981, τα οποία συμπληρώθηκαν με δηλώσεις των εκπροσώπων της με την ευκαιρία της παραστάσεως της 24ης Σεπτεμβρίου 1981.

8 Με απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1981, η οποία ελήφθη κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 της αποφάσεως 2794/80, η Επιτροπή, η οποία δεν δέχτηκε τις δικαιολογίες που πρόβαλε η επιχείρηση, της επέβαλε πρόστιμο 2 151 150 ECU. Κατά της αποφάσεως αυτής η Klöckner άσκησε, δυνάμει των άρθρων 33 και 36 της συνθήκης ΕΚΑΧ προσφυγή που πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία στις 15 Δεκεμβρίου 1981, με την οποία ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής που της επιβάλλει το ανωτέρω πρόστιμο ή, επικουρικώς, τη μείωση του ύψους του.

Επί της προσφυγής κατά της αποφάσεως της 19ης Οκτωβρίου 1981 περί αρνήσεως αυξήσεως των ποσοστώσεων βάσει του άρθρου 14 της γενικής αποφάσεως 2794/80 (υπόθεση 303/81)

9 Προς στήριξη της προσφυγής αυτής η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους, από τους οποίους ο πρώτος αναφέρετει στην κακή εκτίμηση της έννοιας «εξαιρετικές δυσκολίες» που προβλέπει το άρθρο 14 της γενικής αποφάσεως 2794/80, ο δε δεύτερος στον εσφαλμένο και κάτω της πραγματικότητας υπολογισμό των ικανοτήτων παραγωγής της προσφεύγουσας και, κατά συνέπεια, του βαθμού εκμεταλλεύσεως των ικανοτήτων αυτών.

Επί του πρώτου λόγου περί κακής εκτιμήσεως της έννοιας «εξαιρετικές δυσκολίες» που προβλέπει το άρθρο 14 της γενικής αποφάσεως 2794/80

10 Το άρθρο 14 της γενικής αποφάσεως 2794/80 ορίζει τα εξής:

«Εάν οι περιορισμοί παραγωγής ή παραδόσεως που επιβάλλονται από την παρούσα απόφαση και τα μέτρα εφαρμογής τους δημιουργούν για μια επιχείρηση εξαιρετικές δυσκολίες, η τελευταία δύναται να προσφύγει στην Επιτροπή, μαζί με όλα τα δικαιολογητικά τεκμήρια [στοιχεία].

Η Επιτροπή εξετάζει την περίπτωση το ταχύτερο δυνατό, υπό το φως των αντικειμενικών στόχων της παρούσης αποφάσεως.

Ανάλογα με την περίπτωση η Επιτροπή θα προσαρμόσει τις διατάξεις της παρούσης αποφάσεως.»

11 Η Επιτροπή, στη διοικητική πρακτική, την οποία ακολουθεί και η οποία στηρίζεται στην εμπειρία που αποκτήθηκε στον τομέα της αγοράς χάλυβα, εφαρμόζει την εν λόγω διάταξη υπό την έννοια ότι λαμβάνει υπόψη της την ύπαρξη «εξαιρετικών δυσκολιών» όταν διαπιστώνει ότι ο βαθμός εκμεταλλεύσεως των ικανοτήτων παραγωγής μιας επιχειρήσεως υπολείπεται κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 10 % από το μέσο βαθμό εκμεταλλεύσεως των ικανοτήτων των επιχειρήσεων της Κοινότητας.

12 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, εφαρμόζοντας το κριτήριο αυτό, προβαίνει ταυτόχρονα σε παράβαση του κοινοτικού δικαίου και κατάχρηση εξουσίας, δεδομένου ότι το κριτήριο αυτό, καθαρά τυπικό και αυτόματο, δεν προβλέπεται από το άρθρο 14 στο οποίο αντιβαίνει κατά το πνεύμα και κατά το γράμμα. Η Επιτροπή είναι, αντίθετα, υποχρεωμένη να λαμβάνει υπόψη της όλες τις ειδικές περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης περιπτώσεως προκειμένου να εκτιμήσει αν η ενδιαφερόμενη επιχείρηση αντιμετωπίζει εξαιρετικές δυσκολίες, έστω και από απόψεως καθαρά οικονομικής και ταμειακής.

13 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι υποχρέωσή της είναι να αποφύγει κάθε διαφορετική μεταχείριση των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων και, επομένως, να περιοριστεί σ' ένα κριτήριο αυστηρώς αντικειμενικό, όπως αυτό που επελέγη. Υπογραμμίζει, εξάλλου, ότι, κατά την εφαρμογή του άρθρου 14, μόνο οι δυσκολίες που αποτελούν άμεση συνέπεια της θεσπίσεως και της εφαρμογής του συστήματος των ποσοστώσεων μπορούν να ληφθούν υπόψη, ενώ αυτό δεν συμβαίνει με τις οικονομικής φύσεως δυσκολίες που συνδέονται με την αποδοτικότητα των επιχειρήσεων.

14 Παρατηρείται, καταρχάς, ότι η ρήτρα επιεικείας που προβλέπει το άρθρο 14 δεν εφαρμόζεται παρά μόνο στην περίπτωση που μια επιχείρηση αντιμετωπίζει εξαιρετικές δυσκολίες που οφείλονται στην εφαρμογή του συστήματος των ποσοστώσεων παραγωγής. Βέβαια, η ρήτρα αυτή επιεικείας, όπως υποστηρίζει και η προσφεύγουσα, αφορά τις δυσκολίες που συνεπάγεται για ορισμένες επιχειρήσεις η εφαρμογή γενικών κανόνων που δεν λαμβάνουν υπόψη τους ειδικές καταστάσεις. Δεν μπορεί, όμως, να επιτιμηθεί η Επιτροπή ότι καθόρισε ένα όριο με σκοπό να ωφεληθούν από την εν λόγω ρήτρα οι επιχειρήσεις εκείνες, των

οποίων ο βαθμός εκμεταλλεύσεως απομακρύνεται σχετικά από τον κοινοτικό μέσο όρο.

15 Πράγματι, δεδομένου ότι η κατάσταση της κρίσεως είναι γενική και επομένως κοινή σε όλες τις επιχειρήσεις σιδήρου και χάλυβα, η Επιτροπή δικαίως θεώρησε ότι οι επιβαλλόμενοι περιορισμοί της παραγωγής συνεπάγονται «εξαιρετικές» δυσκολίες μόνο για τις επιχειρήσεις που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις ως προς το βαθμό εκμεταλλεύσεως των εγκαταστάσεών τους.

16 Ο καθορισμός, επίσης, του ορίου αποκλίσεως κατά 10 % από το μέσο όρο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παράνομος. Η απόκλιση που απαιτεί η Επιτροπή επιτρέπει, αφενός μεν να διαφυλαχθεί η ουσιαστική αρτιότητα του συστήματος των ποσοστώσεων, αφετέρου δε να ληφθούν υπόψη οι εξαιρετικές περιστάσεις που προκύπτουν από την εφαρμογή ενός τέτοιου συστήματος. Καθορίζοντας, λοιπόν, σε 10 % την απόκλιση, η Επιτροπή δεν υπερέβη το περιθώριο εκτιμήσεως που της αφήνει το άρθρο 14.

17 Ως προς την αιτίαση της καταχρήσεως εξουσίας, πρέπει να διευκρινιστεί ότι η προσφεύγουσα στην απάντησή της έδωσε σχετικές εξηγήσεις ισχυριζόμενη ότι η Επιτροπή πεπλανημένα πίστεψε, κατά τη λήψη της προσβαλλόμενης ατομικής αποφάσεως, ότι σε περίπτωση βαθμού εκμεταλλεύσεως που υπολείπεται λιγότερο από 10 % από το μέσο όρο δεν είχε πλέον αρμοδιότητα να ασκήσει την εξουσία της εκτιμήσεως για να αποφασίσει αν στην περίπτωση της προσφεύγουσας υπήρχαν «εξαιρετικές δυσκολίες». Η αιτίαση αυτή συνδέεται με την κύρια άποψη της προσφεύγουσας, σύμφωνα με την οποία το κριτήριο που υιοθέτησε η Επιτροπή παραβιάζει το άρθρο 14 της γενικής αποφάσεως, εφόσον αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω άρθρου τις περιπτώσεις, κατά τις οποίες η απόκλιση του βαθμού εκμεταλλεύσεως είναι κατώτερη του 10 % σε σχέση με τον κοινοτικό μέσο όρο. Δεδομένου ότι το Δικαστήριο έχει ήδη αποκρούσει αυτή την ερμηνεία του άρθου 14, η αιτίαση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

18 Ο πρώτος λόγος πρέπει, επομένως, να απορριφθεί.

Επί του δεύτερου λόγου που αναφέρεται στην ανεπαρκή εκτίμηση της ικανότητας παραγωγής της προσφεύγουσας

19 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται επικουρικώς ότι έστω και αν γίνει δεκτή η νομιμότητα του κριτηρίου που υιοθέτησε η Επιτροπή κατά την εφαρμογή του

άρθρου 14, πρέπει να της χορηγηθεί αύξηση των ποσοστώσεων. Πράγματι, εσφαλμένα η καθής υποστηρίζει ότι ο βαθμός εκμεταλλεύσεως της ικανότητας παραγωγής της Klöckner υπολείπεται μόνο κατά 5,4 % από το μέσο όρο, ενώ η απόκλιση είναι στην πραγματικότητα 17 %. Η Επιτροπή, αφενός μεν στηρίζεται σε εσφαλμένα στοιχεία ως προς την ικανότητα παραγωγής του ελασματουργείου φαρδιών ταινιών θερμής ελάσεως Βρέμη ΙΙ, αφετέρου δε κακώς παρέλειψε να λάβει υπόψη τις ικανότητες παραγωγής του άλλου ελασματουργείου του ίδιου εργοστασίου (Βρέμη Ι), η εκμετάλλευση του οποίου διακόπηκε προσωρινά κατά το έτος 1974. Επομένως, μετά τη διόρθωση των εν λόγω σφαλμάτων η Επιτροπή οφείλει να αυξήσει τις επίδικες ποσοστώσεις κατ' εφαρμογή, ακριβώς, του συνήθους κριτηρίου της.

20 Ως προς το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού που αναφέρεται στην ικανότητα παραγωγής του ελασματουργείου Βρέμη ΙΙ ενδείκνυται να γίνει αναφορά στο σκεπτικό της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 7ης Ιουλίου 1982 (υπόθεση 119/81, Συλλογή 1982, σ. 2627) που αφορά τις ποσοστώσεις παραγωγής της Klöckner για το δεύτερο τρίμηνο του 1981, σχετικά με τις οποίες είχε ήδη ανακύψει το ίδιο πρόβλημα.

21 Η προσφεύγουσα αναφέρθηκε και πάλι στη γνωμάτευση Kawasaki της 1ης Μαΐου 1981, την έκθεση δηλαδή που συνέταξε από κοινού μια ομάδα εμπειρογνωμόνων του Centre belge de recherches métallurgiques (CRM) και της ιαπωνικής επιχειρήσεως Kawasaki. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η γνωμάτευση αυτή στερείται αξίας λόγω, ιδίως, των διαφαινόμενων διαφορετικών εκτιμήσεων των δύο ομάδων εμπειρογνωμόνων που την συνέταξαν, δεδομένου ότι το Centre belge de recherches métallurgiques εκτιμά την επίδικη ικανότητα παραγωγής σε επίπεδο μικρότερο από εκείνο που δέχτηκε η Επιτροπή, ενώ οι εμπειρογνώμονες της ιαπωνικής επιχειρήσεως διαπιστώνουν μια ικανότητα σαφώς μεγαλύτερη.

22 Στην παρούσα δίκη η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα νέο πραγματικό στοιχείο που να επιτρέπει αναθεώρηση της εκτιμήσεως αυτής. Προσκομίζοντας τη γνωμάτευση Jeschar, η οποία στηρίζεται σε μαθηματικό σχήμα, η προσφεύγουσα επιχειρεί να αξιοποιήσει ένα στοιχείο της γνωματεύσεως CRM-Kawasaki, η οποία, εν πάση περιπτώσει, έχει κριθεί από το Δικαστήριο ως απρόσφορη. Ως προς τη γνωμάτευση Wollert-Elmendorf, που επικαλέστηκε η προσφεύγουσα, πρόκειται για μια λογιστική έκθεση, σκοπός της οποίας είναι να εκτιμήσει τις ταμειακές συνέπειες του καθορισμού των ποσοστώσεων παραγωγής που χορηγήθηκαν στην επιχείρηση για το τρίτο τρίμηνο του 1981 σε σχέση με μια

υποθετική εκτίμηση που έκανε η προσφεύγουσα και που συνίσταται στη χορήγηση ποσοστώσεων βάσει μιας υποθετικής παραγωγής που αντιστοιχεί στο μέσο όρο εκμεταλλεύσεως των ικανοτήτων των επιχειρήσεων της Κοινότητας. Αυτή η λογιστική γνωμάτευση, που έχει ως αντικείμενο την εκτίμηση του ταμειακού αντικειμένου της διαφοράς μεταξύ της προσφεύγουσας και της Επιτροπής, στηρίζεται σε εκτίμηση της ικανότητας παραγωγής (459 000 τόνοι κατά μήνα = 5 508 000 τόνοι κατά έτος), την οποία το Δικαστήριο απέρριψε ρητώς στην απόφασή του της 7ης Ιουλίου 1982. Η γνωμάτευση, λοιπόν, αυτή δεν προσκομίζει κανένα νέο στοιχείο εκτιμήσεως στο ζήτημα που ήγειρε η προσφεύγουσα σχετικά με την παραγωγική της ικανότητα.

23 Ως προς το δεύτερο σκέλος του λόγου που αναφέρεται στην παράλειψη να ληφθεί υπόψη η ικανότητα του ελασματουργείου Βρέμη Ι, που τέθηκε εκτός λειτουργίας το 1974, αρκεί να σημειωθεί ότι το Δικαστήριο με την προαναφερθείσα απόφασή του έκρινε ότι η γενική απόφαση 2794/80, καθορίζοντας μια σαφώς επακριβή περίοδο αναφοράς δεν επιτρέπει να ληφθούν υπόψη παρά μόνο οι πραγματικές ικανότητες παραγωγής που υπήρχαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής. Εφόσον το ελασματουργείο Βρέμη Ι ήταν εκτός λειτουργίας κατά τη διάρκεια των εν λόγω περιόδων, ορθώς η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη την παραγωγική του ικανότητα.

24 Δεδομένου ότι απορρίπτεται και ο δεύτερος λόγος, πρέπει, κατά συνέπεια, να απορριφθεί και στο σύνολό της η προσφυγή 303/81.

Επί της προσφυγής κατά της αποφάσεως της 28ης Οκτωβρίου 1981 περί επιβολής προστίμου για την υπέρβαση των ποσοστώσεων (υπόθεση 312/81)

25 Προς στήριξη της δεύτερης προσφυγής της η προσφεύγουσα προβάλλει διάφορους λόγους, που μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

1. παρανομία της γενικής αποφάσεως 2794/80, η οποία αποτελεί τη νόμιμη βάση της προσβαλλόμενης ατομικής αποφάσεως·

2. παρανομία της ατομικής αποφάσεως της 19ης Οκτωβρίου 1981 περί αρνήσεως αυξήσεως των ποσοστώσεων βάσει του άρθρου 14 της γενικής αποφάσεως 2794/80, που αποτελεί τη λογική προϋπόθεση της προσβαλλόμενης γενικής αποφάσεως·

3. παραβίαση της υποσχέσεως που έδωσε ο εκπρόσωπος της Επιτροπής στην επιχείρηση να παραιτηθεί από κάθε χρηματική ποινή για την υπέρβαση των εν λόγω ποσοστώσεων·

4. ύπαρξη καταστάσεως ανάγκης που δικαιολογεί την υπέρβαση και αποκλείει την κύρωσή της με επιβολή προστίμου.

Επί των λόγων που αναφέρονται στην παρανομία της γενικής αποφάσεως 2794/80 και της ατομικής αποφάσεως της 19ης Οκτωβρίου 1981

26 Κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας, η προσφεύγουσα λαμβάνοντας υπόψη ότι η προαναφερθείσα απόφαση της 7ης Ιουλίου 1982 αναγνώρισε τη νομιμότητα της γενικής αποφάσεως 2794/80, απορρίπτοντας όλους τους λόγους που είχε προβάλει η Klöckner σχετικά στο πλαίσιο της υποθέσεως 119/81, δήλωσε ότι παραιτείται από το να εγείρει και πάλι το ζήτημα αυτό. Δεν υπάρχει, συνεπώς, λόγος να το εξετάσει το Δικαστήριο.

27 Και ο δεύτερος, επίσης, λόγος δεν έχει πλέον αντικείμενο, εφόσον η προσφυγή κατά της ατομικής αποφάσεως της 19ης Οκτωβρίου 1981 απορρίφθηκε ως αβάσιμη.

Επί του λόγου που αναφέρεται στην παραβίαση της υποσχέσεως περί μη επιβολής προστίμου

28 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι κατά το μήνα Μάρτιο του 1981, σε εποχή δηλαδή που ήταν ήδη πρόδηλο ότι η Klöckner θα υπερέβαινε τις ποσοστώσεις που της είχαν παραχωρηθεί για το πρώτο τρίμηνο του 1981, η Επιτροπή προώθησε τις αποκαλούμενες Eurofer II, διαπραγματεύσεις, με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας με τα μεγάλα ευρωπαϊκά χαλυβουργεία με αυτοθελείς περιορισμούς της παραγωγής, ώστε να αποφευχθεί η παράταση του συστήματος των ποσοστώσεων. Στο πλαίσιο αυτό, έγιναν συζητήσεις μεταξύ της Επιτροπής και της Klöckner, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν είχε την πρόθεση να μετάσχει στις διαπραγματεύσεις αυτές και η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθειες να κάμψει τις αντιρρήσεις της.

29 Στο πλαίσιο αυτό ο Defraigne, διευθυντής του γραφείου του αντιπροέδρου της Επιτροπής Davignon, κατόπιν εντολής και εν ονόματι του τελευταίου, κατά τη

διάρκεια τηλεφωνικής συνδιαλέξεως στις 19 Μαρτίου 1981, έδωσε προς τον Gienow, πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της επιχειρήσεως, την ακόλουθη υπόσχεση: αν η Klöckner μετείχε στις διαπραγματεύσεις, «η Επιτροπή θα έλυε το πρόβλημα («solve the problem») που ανέκυψε από το γεγονός ότι κατά το πρώτο τρίμηνο του 1981 η προσφεύγουσα επρόκειτο να παραγάγει περισσότερο από όσο αντιστοιχούσε στην προσωρινή ποσόστωση που της είχε μέχρι τότε χορηγηθεί· η προσαρμογή αυτή θα γινόταν ανεξάρτητα με την επιτυχία ή την ενδεχόμενη αποτυχία των διαπραγματεύσεων Eurofer II».

30 Η Klöckner θεωρεί ότι η εν λόγω υπόσχεση δεσμεύει την Επιτροπή, εφόσον διατυπώθηκε από την υπεύθυνη αρχή, της οποίας ο Defraigne υπήρξε απλός διαγγελέας. Θεωρεί ότι η υπόσχεση είχε σαφές και ακριβές περιεχόμενο, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών υπό τις οποίες έγινε, το δε αντικείμενό της ήταν η αποχή της Επιτροπής από την επιβολή προστίμου, έστω και αν τα μέσα που θα χρησιμοποιούνταν για την επίτευξη του σκοπού αυτού δεν είχαν διευκρινιστεί.

31 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο της απόψεως της Klöckner τόσο από πραγματικής όσο και από νομικής απόψεως, υποστηρίζοντας ότι ο Defraigne δεν είχε διατυπώσει τηλεφωνικώς τα όσα αναφέρει η προσφεύγουσα· πολύ περισσότερο δε ότι δεν είχε δώσει υποσχέσεις «κατόπιν εντολής και εν ονόματι του Davignon ως διαγγελέας του»· και ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί να γίνει λόγος για υπόσχεση που να δεσμεύει την καθής λόγω του γενικού χαρακτήρα των εκφράσεων που αποδίδονται στον Defraigne.

32 Η Επιτροπή ισχυρίζεται, εξάλλου, ότι η υποτιθέμενη υπόσχεση δεν μπορεί να έχει δεσμευτικό χαρακτήρα εφόσον ελλείπει η επικύρωσή της από την υπεύθυνη υπηρεσία· ότι μια υποθετική επικύρωση θα ήταν, εν πάση περιπτώσει, παράνομη, δεδομένου ότι το πρόστιμο είναι υποχρεωτικό σε περίπτωση υπερβάσεως των ποσοστώσεων· τέλος δε ότι αν στην υποτιθέμενη υπόσχεση δινόταν η ερμηνεία ότι αντικείμενό της ήταν μια αύξηση των ποσοστώσεων για το επίδικο τρίμηνο κατά ποσότητα αρκετή για να απορροφήσει την υπέρβαση δεν θα ήταν έγκυρη ελλείψει εγγράφου τύπου.

33 Η άποψη της Klöckner δεν μπορεί να γίνει δεκτή, καταρχάς, λόγω της γενικότητας των εκφράσεων που αποδίδονται στον Defraigne. Η χρησιμοποίηση της εκφράσεως «λύση του προβλήματος», έστω και αν εξεταστεί στο πλαίσιο που εκθέτει η προσφεύγουσα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως δέσμευση για την τήρηση συγκεκριμένης στάσεως.

34 Εν πάση περιπτώσει, έστω και αν υποθετικά γινόταν δεκτό ότι οι εκφράσεις που αποδίδονται στον Defraigne αφορούσαν τη μη επιβολή προστίμου, πρόκειται για δήλωση που στερείται νομικής αξίας. Πράγματι, αν αντικείμενο της «υποσχέσεως» ήταν να μην υπάρξουν έννομες συνέπειες για μια υπέρβαση που έχει επισήμως διαπιστωθεί, θα ήταν παράνομη, δεδομένου ότι το άρθρο 9 της γενικής αποφάσεως 2794/80 υποχρεώνει την Επιτροπή να επιβάλει πρόστιμο όταν διαπιστώνεται υπέρβαση των ποσοστώσεων.

35 Και αυτός, επομένως, ο λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου που αναφέρεται στην κατάσταση ανάγκης

36 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι αν είχε τηρήσει τις ποσοστώσεις που της είχαν παραχωρηθεί, θα είχε υποστεί τόσο βαριές απώλειες ώστε δεν θα μπορούσε να επιβιώσει. Η κατάσταση αυτή οφείλεται, καταρχάς, στο υπερβολικά χαμηλό επίπεδο των ποσοστώσεων που της είχαν παραχωρηθεί, συνέπεια των οποίων θα ήταν ένας βαθμός εκμεταλλεύσεως των παραγωγικών της ικανοτήτων πολύ κατώτερος από τον κοινοτικό μέσο όρο και, επομένως πολύ χαμηλά έσοδα σε σχέση με τα γενικά έξοδα. Εξάλλου η επιχείρηση θα αντιμετώπιζε ιδιαίτερες δυσκολίες οικονομικώς και ταμειακώς, λόγω του πολύ υψηλού κόστους της αναδιαρθρώσεως των εγκαταστάσεών της που λειτουργούν από το 1973, σύμφωνα με τις υποδείξεις και την ενθάρρυνση της ίδιας της Επιτροπής. Το κόστος αυτό θα προκαλούσε έλλειψη ρευστών διαθέσιμων που θα επηρέαζε τη δανειακή επιβάρυνση και τα αποθεματικά της επιχειρήσεως. Η ύπαρξη εύθραυστης χρηματοοικονομικής καταστάσεως προκύπτει και από μια λογιστική γνωμάτευση που προσκόμισε η προσφεύγουσα. Τέλος, η επιχείριση επικαλείται την κατάσταση κρίσεως στην αγορά του χάλυβα.

37 Η προσφεύγουσα βρέθηκε έτσι προ της επιλογής ή να παραβιάσει το σύστημα των ποσοστώσεν για να πραγματοποιήσει τα έσοδα που επέβαλε η οικονομική της κατάσταση ή να τηρήσει τις ποσοστώσεις και να οδηγηθεί έτσι σε πτώχευση. Ενήργησε, λοιπόν, υπό το κράτος καταστάσεως ανάγκης, έτσι ώστε η στάση της, αντικειμενικά παράνομη, να είναι δικαιολογημένη και να μην πρέπει να της επιβληθεί πρόστιμο.

38 Η Klöckner υποστηρίζει ότι, εφόσον η κατάσταση ανάγκης αναγνωρίζεται από τις έννομες τάξεις όλων των κρατών μελών ως δικαιολόγηση μιας παράνομης

ενέργειας, η ίδια αρχή πρέπει να ισχύει και στο κοινοτικό δίκαιο. Πράγματι, το κοινοτικό δίκαιο προβλέπει την προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος κάθε ατόμου για επιβίωση, ιδίως στον τομέα του συστήματος των ποσοστώσεων της παραγωγής χάλυβα, εφόσον αποτελεί το έρεισμα πολλών διατάξεων γενικών αποφάσεων της Επιτροπής, όπως αυτές που προβλέπουν την άρση των ποσοστώσεων σε περίπτωση εξαιρετικών δυσκολιών ή σε περίπτωση πολύ μικρής εκμεταλλεύσεως των ικανοτήτων παραγωγής που προβλέπουν ελάττωση του ποσοστού μειώσεως που εφαρμόζεται στην παραγωγή αναφοράς για τις μικρές επιχειρήσεις παραγωγής στρογγυλών σκυροδέματος ή για τις εγκατεστημένες στην Ελλάδα επιχειρήσεις. Οι διατάξεις αυτές αποτελούν παραδείγματα πρακτικής εφαρμογής, σε κοινοτικό επίπεδο, της αρχής της καταστάσεως ανάγκης.

39 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι οι προαναφερθείσεις διατάξεις εφαρμόζονται μόνο σε ορισμένες κατηγορίες μικρών επιχειρήσεων συνεπάγεται παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, εφόσον η προστασία της καταστάσεως ανάγκης δεν μπορεί παρά να έχει γενικό χαρακτήρα, ανεξάρτητα από τη δομή και το μέγεθος των επιχειρήσεων.

40 Κατά την προσφεύγουσα, στην παρούσα υπόθεση συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση καταστάσεως ανάγκης. Πράγματι, το αγαθό που προσεβλήθη έχει καθαρώς τυπικό χαρακτήρα και αφορά την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος των ποσοστώσεων, ενώ η παράνομη ενέργεια είχε σκοπό να διαφυλάξει ένα θεμελιώδες δικαίωμα, όπως το δικαίωμα επιβίωσης. Η επίκινδυνη κατάσταση που συνιστά την κατάσταση ανάγκης αποτελεί άμεση συνέπεια της θεσπίσεως και της εφαρμογής του συστήματος των ποσοστώσεων και δεν οφείλεται καθόλου σε κακή διαχείριση της επιχειρήσεως ή σε λάθη οικονομικής πολιτικής. Αντίθετα, η επιχείρηση συμμορφώθηκε πλήρως στις υποδείξεις της Επιτροπής για εκσυγχρονισμό της κοινοτικής βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα. Τέλος, η επιχείρηση δεν ήταν σε θέση να χρησιμοποιήσει κανένα νόμιμο μέσο για να αποφύγει τον κίνδυνο πτωχεύσεως.

41 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, καταρχάς, δεν μπορεί να γίνει επίκληση της καταστάσεως ανάγκης στο συγκεκριμένο τομέα των ποσοστώσεων παραγωγής χάλυβα, λόγω του ασυμβιβάστου με τους σκοπούς του άρθρου 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ. Σκοπός του άρθρου αυτού είναι, πράγματι, να κατανείμει δίκαια τις θυσίες που επιβάλλει η κατάσταση κρίσεως του τομέα σιδήρου και χάλυβα μεταξύ όλων των επιχειρήσεων της Κοινότητας, ώστε να διατηρηθεί ή να ανακτηθεί, μακροπρόθεσμα, η αποδοτικότητά τους, ο σκοπός δε αυτός δεν

μπορεί να επιτευχθεί αν κάθε επιχείρηση μπορούσε να απαλλαγεί από κάθε θυσία, επικαλούμενη κατάσταση ανάγκης. Οι υπερβάσεις των ποσοστώσεων που θα γίνονταν δεκτές με τη δικαιολογία αυτή θα είχαν ως αναγκαία συνέπεια μείωση των ποσοστώσεων άλλων επιχειρήσεων, έτσι ώστε και οι τελευταίες με τη σειρά τους θα μπορούσαν να ισχυρισθούν ότι βρίσκονται σε κατάσταση ανάγκης και να δικαιολογούν υπερβάσεις των ποσοστώσεών τους.

42 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή αμφισβητεί την ύπαρξη συνθηκών καταστάσεως ανάγκης στην προκειμένη περίπτωση. Κατά τη γνώμη της, κατά το χρόνο της επίδικης υπερβάσεως δεν απειλούνταν η ύπαρξη της προσφεύγουσας· εξάλλου, η δήθεν απειλή δεν είναι συνέπεια της θεσπίσεως του συστήματος των ποσοστώσεων, αλλά οφείλεται σε λάθη που διέπραξε η προσφεύγουσα κατά τα προηγούμενα έτη στην επενδυτική της πολιτική. Η λογιστική γνωμάτευση δεν κομίζει σοβαρές αποδείξεις υπέρ της θέσεως της Klöckner, δεδομένου ότι αφορά ένα μόνο τομέα της επιχειρήσεως και στηρίζεται σε στοιχεία που δεν δύνανται να εξακριβωθούν. Τα συμφέροντα που συγκρούονται αντιπαραθέτουν την επιβίωση μιας μόνο επιχειρήσεως με την επιβίωση του μεγαλυτέρου αριθμού, αν όχι όλων, των άλλων επιχειρήσεων. Τέλος, η προσφεύγουσα είχε τη δυνατότητα να απομακρύνει την υποτιθέμενη απειλή κατά της υπάρξεώς της με νόμιμα μέσα και, επομένως, δεν δικαιολογείται καθόλου να αυτοδικεί.

43 Πριν εξεταστεί το κύριο επιχείρημα της Επιτροπής, σύμφωνα με το οποίο η κατάσταση ανάγκης είναι ασυμβίβαστη με το άρθρο 58 της συνθήκης ΕΚΑΧ, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ειδικές περιστάσεις που επικαλέστηκε η προσφεύγουσα για να στηρίξει το αίτημά της.

44 Ως προς την πρώτη περίσταση που θεμελιώνει την κατάσταση ανάγκης, τη χορήγηση δηλαδή ανεπαρκούς ποσοστώσεως σε σχέση με τις πραγματικές ικανότητες παραγωγής της επιχειρήσεως, πρέπει να υπομνηστεί ότι το Δικαστήριο έχει ήδη απορρίψει το επιχείρημα αυτό το οποίο, κατά συνέπεια, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη.

45 Ως προς την άλλη περίσταση που προκάλεσε την κατάσταση ανάγκης, δηλαδή το υψηλό κόστος της αναδιαρθρώσεως που άρχισε η επιχείρηση από το 1973, παρατηρείται ότι η περίσταση αυτή ανέκυψε από επιλογή οικονομικής πολιτικής που έκανε αυτή η ίδια η επιχείρηση. Μια, όμως, από τις ουσιώδεις προϋποθέσεις που απαιτούν οι νομοθεσίες των κρατών μελών για να αναγνωρίσουν την

ύπαρξη καταστάσεως ανάγκης είναι ακριβώς, η επικίνδυνη κατάσταση που δικαιολογεί την παράνομη ενέργεια να μην έχει προκληθεί από αυτόν που προέβη στην εν λόγω ενέργεια. Η προϋπόθεση αυτή δεν συντρέχει στην παρούσα περίπτωση.

46 Ως προς την έκδηλη κρίση που έπληξε καίρια την αγορά χάλυβα πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η κρίση αυτή έπληξε το σύνολο των επιχειρήσεων σιδήρου και χάλυβα, έτσι ώστε να θεσπιστεί το σύστημα των ποσοστώσεων που προβλέπει το άρθρο 58 ΕΚΑΧ. Το άρθρο αυτό προβλέπει ότι σε περίπτωση μειώσεως της ζητήσεως, αν η Επιτροπή θεωρεί ότι η Κοινότητα βρίσκεται ενώπιον περιόδου έκδηλης κρίσεως και ότι τα άλλα μέτρα που προβλέπει η συνθήκη δεν επαρκούν για την αντιμετώπισή της, οφείλει, μετά τις προβλεπόμενες διαβουλεύσεις, να θεσπίσει σύστημα ποσοστώσεων παραγωγής. Το σύστημα θεσπίστηκε νομότυπα από την Επιτροπή με τη γενική απόφαση 2793/80 που οφείλουν να τηρήσουν όλες οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Το σύστημα, όμως, των ποσοστώσεων θα διακυβευόταν σοβαρά, μάλιστα δε θα εκμηδενιζόταν, αν κάθε επιχείρηση επικαλούμενη κατάσταση ανάγκης λόγω σοβαρών οικονομικών δυσκολιών, μπορούσε να απαλλάσσεται από τους περιορισμούς και να υπερβαίνει κατά βούληση την ποσόστωση παραγωγής που της έχει χορηγηθεί. Η αλυσιδωτή αντίδραση που θα προκαλούνταν κατ' αυτόν τον τρόπο θα κατέληγε στην κατάρρευση του συστήματος έτσι ώστε το άρθρο 58 να απέμενε χωρίς αντικείμενο.

47 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι έστω και αν υποτεθεί ότι η έννοια της καταστάσεως ανάγκης είναι αποδεκτή στο κοινοτικό δίκαιο, ο τελευταίος ισχυρισμός της προσφεύγουσας, που στηρίζεται στην κατάσταση ανάγκης, πρέπει να απορριφθεί.

Επί του επικουρικού αιτήματος μειώσεως του ύψους του προστίμου

48 Η προσφεύγουσα δεν πρόβαλε ιδιαίτερους ισχυρισμούς για τη στήριξη του επικουρικού της αιτήματος μειώσεως του ύψους του προστίμου. Πρέπει, συνεπώς, να θεωρηθεί ότι στηρίζεται στα ίδια επιχειρήματα, όπως και το κύριο αίτημα. Από την εξέταση των επιχειρημάτων αυτών το Δικαστήριο δεν βρήκε λόγους που να δικαιολογούν μείωση του ύψους του προστίμου.

Επί των δικαστικών εξόδων

49 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα αν υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Διά ταύτα,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

κρίνει και αποφασίζει:

1) Απορρίπτει τις προσφυγές.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

O'Keeffe Pescatore

Bosco Koopmans Bahlmann

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Μαΐου 1983.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του τέταρτου τμήματος

A. O'Keeffe

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ GERHARD REISCHL ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Οι δύο υποθέσεις επί των οποίων αναπτύσσω σήμερα τις προτάσεις μου αφορούν το γνωστό ήδη από σειρά άλλων υποθέσεων σύστημα ποσοστώσεων χάλυβα της αποφάσεως 2794/80 (ΕΕ ειδ. έκδ. 13/010, σ. 50), η οποία ίσχυε από 1ης Οκτωβρίου 1980 μέχρι 30ής Ιουνίου 1981.

Η πρώτη από τις δύο υποθέσεις που μας απασχολούν σήμερα αναφέρεται σε απόφαση της Επιτροπής, με την οποία αυτή αρνήθηκε να αυξήσει τις ποσοστώσεις που

1 — Μετάφραση από τα γερμανικά.